

NOVÁ SLOVA V ANGLIČTINĚ III.

Q-Z

anglicko-český slovník

Jozef Petro

Jindřichův Hradec

HALLOENGLISH.CZ

2014

Tato elektronická publikace může být užívána pouze v podobě, v jaké byla stažena ze serveru na počítač kupujícího. Jejím kopírováním, šířením, pronájemem, půjčováním, konverzí do jiných formátů a umístováním na internetové servery bez souhlasu autora se dopouštíte trestného činu. Kniha je chráněna viditelnými i neviditelnými ochrannými prvky umožňujícími identifikaci majitele.

NOVÁ SLOVA V ANGLIČTINĚ III.

Q-Z

anglicko-český slovník

Jozef Petro

Jako e-book vydalo nakladatelství Jozef Petro – HALLOENGLISH.CZ, Pravdova 837/II.,

377 01 Jindřichův Hradec

e-mail: skola@halloenglish.cz

www.halloenglish.cz

Fotografie na obálce: morgueFile Free Photo Archive

Počet stran: 118

Vydání první 2014

Copyright © Jozef Petro 2014

ISBN 978-80-87951-04-0

O autorovi

Jozef Petro

Jazykový lektor, publicista a překladatel. Absolvent Filozofické fakulty, oboru anglistika a germanistika s dlouholetými zkušenostmi s výukou angličtiny, němčiny, ruštiny a španělštiny u nás i v cizině.

Je autorem jedné z prvních knih u nás věnované internetu a cestování, která vyšla v roce 2002 pod názvem **Internet a cestování**, dále napsal **Výkladový slovník Internetu** a více než 20 turistických průvodců v češtině a němčině.

Další oblastí jeho zájmu jsou jazyky. Po **slovníku problematických anglických slov** vychází tento **slovník nových anglických slov**, tedy slov, která v slovnících nejsou.

Acknowledgements

I would like to express my sincere gratitude to Mr Edward Keene for his helpful advice concerning English usage in the UK. I would also like to extend my gratitude to Mrs Maria Lechman and Mr Mark Lechman for their help with English usage in the USA.

Slovo úvodem

Anglické slovo se oficiálně stává součástí slovní zásoby angličtiny až zapsáním do slovníku *Oxford English Dictionary*. Než se tam dostane, chvíli to trvá. Nejdříve musí uplynout cca 10 let od jeho prvního výskytu. Pak ho komise jazykovědců musí schválit. Takový nový kandidát na status nového anglického slova musí jazykovědce přesvědčit, že se používá po celé Británii a že ho používají lidé různých věkových kategorií a všech společenských tříd. Zkrátka, že je živou součástí angličtiny. Než se takové slovo dostane do českých slovníků, trvá ještě několik dalších let.

Stává se, že v době, kdy se dostane do českých slovníků, má jeho obliba v angličtině již klesající tendenci. Důvodem může kromě jiného být skutečnost, že pojem, který popisuje, ztrácí na významu nebo si lidé mezitím vytvořili další nové slovo.

To je například případ slova *yuppie* (*young urban professional*), kterým se v 80. letech označovali mladí muži dychtící po kariéře, úspěchu a penězích. V našem největším moderním anglicko-českém slovníku, který vyšel v polovině 80. let, ho nenajdete. Dnes slovo *yuppie* v slovnících najdete, ale nějak nám zmizeli „*apíci*“. Ne, že by mladí manažéři toužící po kariéře a penězích zmizeli ze světa, jenom se nazývají jinak.

I když slova, která najdete v tomto slovníku, ve většině anglicko-českých slovníků nenajdete, běžně se v angličtině používají. Najdete je v tisku, na sociálních sítích, uslyšíte je v rádiu, televizi a v rozhovorech lidí.

Některá ze slov, s kterými se tady setkáte, sice v překladových anglicko-českých slovnících najdete, nenajdete ale jejich nový význam. Slova totiž často přibírají a mění významy. Vzpomeňte si jenom na češtinu. Zatímco pro sedmdesátiletou babičku **hustá může být polévka**, pro její pravnučku **hustý může být Filip, Radek** nebo také **film, písnička** nebo také něco jiného.

Autor

Proč nová slova vznikají

Nová slova v jazyce vznikají z různých důvodů. Tím nejčastějším je skutečnost, že **vznikají nové fenomény, trendy a věci**, které musíme nějak pojmenovat. Vezměme si za příklad slovo *internet*, přesněji řečeno službu *world wide web*, kterou si ale většina z lidí ztotožňuje s internetem. Zatímco počátkem 90. let slovo *internet*, až na pár zasvěcenců, nikdo neznal, od roku 1995 se začal *internet* dostávat do povědomí pořád širšího okruhu lidí. A dnes? Najít někoho, kdo slovo *internet* neslyšel, by bylo dost složité. Jak se *internet* rozvíjel, vznikaly další fenomény, které potřebovaly pojmenovat: *blog*, *podcasting*, *videopodcasting*, *googling*, *autogoogling*, *spam*, *chat*, *phishing* atd.

Nová slova nevznikají pouze v oblasti internetu. Před několika desetiletími ochrana životního prostředí a ekologická problematika nikoho moc nezajímala. Dnes ano. Se změnou našeho postoje vznikají nová slova: *ecoside*, *ecobling*, *eco scam*, *ecopornography*, *ecosexuality*, *green*, *greenwash*.

Vznikají také nové produkty, povolání a a trendy. Třeba zařízení bránící řidiči nastartovat auto, pokud má v krvi alkohol (*alcolock*) nebo trojrozměrné tiskárny (*3D printer*). Letadla dnes mají bezpečnostní doprovod (*air marshal*) a polední pauzu netrávíme v restauraci, ale *al desko*, tj. u počítače se sendvičem v ruce.

Vznik nových slov je také generační záležitostí. Každá generace si vytváří vlastní slova pro určité fenomény. Brit žijící před rokem 1945 chodil *to the flickers*, jeho vnuk dnes chodí *to the cinema* a jeho bratranec v New Yorku *to the movies*. Zatímco Haisův a Hodkův Velký anglicko-český slovník z roku 1984 uvádí význam slova *flickers* jako hovorový výraz pro kino, Josef Fronek ve svém anglicko-českém slovníku z roku 1998 již uvádí, že se jedná o zastaralý hovorový výraz pro kino. Když se podíváte do anglického slovníku *Oxford Advanced Learner's Dictionary*, sedmé vydání z roku 2005, slova *flickers* tam již nenajdete.

Další oblastí, ve které často vznikají nová slova, je **žurnalistika**. Anglicky píšící novináři, publicisté a spisovatelé velice často, a rádi, vymýšlí nové výrazy. Vedou je k tomu dva docela prozaické důvody. Jednak chtějí upozornit na svůj článek nebo knihu, a nové neznáme slovo, je k tomu jako stvořené. Druhým je novinářská praxe spočívající v tom, že správně napsaný titulek by měl být krátký a přitahovat pozornost. A angličtina se velice hodí k vytváření nových krátkých slov.

V neposlední řadě **nová slova vznikají zcela úmyslně jako obchodní záměr**. Je pravdou, že jich není hodně a většina autorů by tento důvod popřela, skutečnost ale svědčí o něčem jiném. Jako příklad nám může posloužit slovo *dench* (hustý, vynikající). Jeho autorem je Lethal Bizzle, britský rapper, podle kterého slovo *dench* znamená „*anything you want*“.¹ Slovo se chytlo nejdříve na společenských sítích, následně hudebník založil firmu a začal vyrábět trika s nápisem *Dench*. Při každém rozhovoru nezapomene zdůraznit, že slovo již dávno mělo být zapsáno do slovníku *Oxford English Dictionary*. Pro jeho byznys by to samozřejmě bylo dobré. Ne všichni autoři nových slov jsou při prosazování svých výtvorů tak agresivní, jako Lethal Bizzle. Z jejich dalších aktivit je ale zřejmé, že nově vytvořené slovo má pomoci jejich byznysu.

Tak například francouzský jazykovědec – amatér a někdejší pracovník firmy IBM Jean-Paul Nerriere vytvořil slovo *Globish* a nechal si ho zapsat jako obchodní značku. Teď o *Globish* vychází knihy a

¹ www.theguardian.com/books/2013/sep/12/lethal-bizzle-dench-dictionary-campaign

pořádají se kurzy *Globish*, zkratka *Globish* se stal byznysem. Co to vlastně je? Nic víc a nic míň, než zjednodušená forma angličtiny, kterou se ostatně mluvilo i předtím, než bylo vytvořeno toto slovo.

Anglická slova v češtině

Co se děje s novými anglickými slovy v češtině? Na rozdíl od Francie, kde existuje zvláštní úřad na vymýšlení francouzských ekvivalentů anglických slov, u nás jazyk nikdo neřídí. Nikdo nenařizuje, jak a jestli se anglická slova mají překládat, nikdo je nezakazuje ani nepovoluje. Naštěstí. Anglická slova tak nějak přirozeně vplouvají do češtiny. Někdy si zachovají grafickou podobu jako v originále, někdy se pravopis počestí.

Anglická slova se stávají součástí češtiny několika způsoby. Pokud se jedná o nějaký nový fenomén, trend nebo výrobek, který existuje také u nás a anglické slovo se svou strukturou do češtiny hodí, **čeština jednoduše anglické slovo přebere**. Tak byla čeština obohacena o výrazy jako *internet*, *chat*, *blog*, *selfie*, *spam*, *wellness*.

Tak jednoduše to ale nejde s každým slovem. Způsob odvozování nových slov v češtině a angličtině je odlišný, a proto pro češtinu nemůžeme použít princip, podle kterého vzniklo anglické slovo. Ideálním způsobem „překlada“ anglického slova do češtiny je **vytvoření nového českého slova**. To nemusí mít s původním anglickým slovem nic společného. Mělo by ale trefně popisovat nový fenomén nebo trend. Za příklad nám může posloužit české slovo *placák*, které se používá jako ekvivalent anglického *high five*. Jinak řečeno jedná se o plácnutí dvou lidí otevřenou dlaní, kterým vyjadřujeme radost. Kdybychom v tomto případě přeložili anglický výraz doslovně do češtiny, vznikl by nesmysl. Lidová tvořivost nám dala místo „vysokých pěti“ hezký český *placák*. Podobně dobře to dopadlo v případě anglického slova *fixie*, tedy kola s pevným převodem. Pokud se vám výraz kolo s pevným převodem zdá moc dlouhý, můžete použít české novotvary jako *fikska*, *festka* nebo *furtošlap*.

Někdy se **anglické slovo může přeložit doslovně** a v češtině vznikne nový tvar, který označuje určitý fenomén. Za příklad si můžeme vzít výraz z americké politiky *fiscal cliff* (fiskální útes). Tímto výrazem se v americké angličtině označuje situace, kdy v důsledku neshody politiků hrozí v USA omezení federálních výdajů na chod vládních organizací. Výraz *fiskální útes* se relativně rychle stal pevnou součástí češtiny. Také český výraz *občanská žurnalistika* vznikl překladem anglického spojení *citizen journalism*.

Někdy se ale anglický výraz těžko přetavuje do češtiny, a proto se začne používat **buď v původním anglickém tvaru nebo v lehce počestěném tvaru**. Z anglického výrazu *come out* (přiznat se veřejně k homosexualitě) tak vznikl český výraz *outovat se*. Z anglického *ecosexuality* vznikla *ekoseksualita* nebo láska k přírodě a z *guerilla marketing* se stal *guerillový marketing*.

Některé anglické výrazy představují těžký oříšek i pro znalce angličtiny, jednoduše jsou těžko přeložitelné jedním slovem nebo krátkým výrazem. Samozřejmě, že vše se dá opsat a vysvětlit jinak. Tento způsob je ale dlouhý a publicisté a občanskí novináři dávají přednost výstižnosti. Tady nastává problém, zejména pokud se do tvorby nového českého slova pustí někdo s nedostatečnou znalostí angličtiny.

Hezkou ilustrací může být slovo *embed*, konkrétně ve výrazu *embedded journalist*. Primární význam slovesa *embed* je *zapustit něco někam* (sloup do betonu), *vrýt se do paměti*, *vložit* (např. v lingvistice vložit nějaký výraz do vedlejší věty nebo v počítačové angličtině vložit programový kód do souboru). Další význam dostalo slovo *embed* v průběhu první války v Iráku. Američtí armádní strategové vymysleli výraz *embedded journalist*. Jednalo se o označení novinářů, kteří byli začleněni do vojenské jednotky, s kterou se zúčastnili bojů. Co s tím v češtině? Novinář začleněný do vojenské jednotky byl

pro některé novináře dlouhý a tak jsme se v tisku z této doby mohli setkat s výrazy jako „vložený novinář“ nebo „embedovaný novinář.“ Ten první výraz by zněl lépe ve tvaru „začleněný novinář“ a ten druhý je nesmysl.

Anglická slova tady jsou a budou. Nemusí se vám to sice líbit, to je ale tak asi vše, co s tím můžete dělat. Nebo můžete vymyslet jejich český ekvivalent a začít ho používat. Nikdy nevíte, jestli se nechytne.

Zkratky užívané v slovníku

abbr	abbreviation	zkratka
adj	adjective	přídavné jméno
adv	adverb	příslovce
CAN	Canadian English	kanadská angličtina
GBR	British English	britská angličtina
IND	Indian English	indická angličtina
n (C)	noun, countable	podstatné jméno počitatelné
n (U)	noun, uncountable	podstatné jméno nepočitatelné
NZL	New Zealand English	novozélandská angličtina
OED	Oxford English Dictionary	Oxfordský slovník angličtiny
pl	plural	množné číslo
USA	American English	americká angličtina
v	verb	sloveso
ZAF	South African English	jihoafrická angličtina

- Složená podstatná jména skládající se ze dvou slov s použitím spojovníku nebo bez jsou řazena v tomto pořadí: ego surf, ego-surf, egosurf.
- Adresy internetových stránek, tzv. URL, uvádíme ve formátu bez http:// a bez www.
- Ukázky, které pochází z novinových titulků, jsou uváděny tak, jak byly uvedeny v novinách/časopisech tj. jsou psány velkými písmeny.
- Symbol [...] znamená, že slovo nemá přesný ekvivalent v češtině.

Literatura a internetové zdroje

Slovníky a gramatiky

- Fronek, Josef: *Anglicko-český a česko-anglický slovník*, Leda, Praha 1998
- *Oxford Advanced Learner's Dictionary*, 7th edition, Oxford University Press, Oxford 2005
- *The Oxford Guide to the English Language*, Guild Publishing, London 1987
- *Pravidla českého pravopisu*, Academia, Praha 1993
- *Slovník spisovného jazyka českého*, Academia, Praha 1989
- Hais, Karel – Hodek, Břetislav: *Velký anglicko-český slovník*, Academia, Praha 1985

Nejdůležitější internetové slovníky

- Cambridge Dictionaries Online – <http://dictionary.cambridge.org>
- Collins Dictionaries Online – www.collinsdictionary.com
- Forvo – <http://cs.forvo.com>
- Longman Dictionary of Contemporary English – www.ldoceonline.com
- Oxford Advanced Learner's Dictionary, Edition 8th – <http://oald8.oxfordlearnersdictionaries.com>
- Oxford Dictionaries – <http://www.oxforddictionaries.com>
- MacMillan Dictionary - www.macmillandictionary.com
- Merriam-Webster Dictionary – www.merriam-webster.com
- Pravidla českého pravopisu – www.pravidla.cz
- Urban Dictionary – www.urbandictionary.com
- Yourdictionary.com – www.yourdictionary.com

Nejdůležitější internetové zdroje

Časopisy

Asia Pacific Viewpoint, The Atlantic, Computerworld, The Economist, The New Yorker, Salon, Slate, Time, Travel and Leisure, Wired

Noviny

Belfast Telegraph, Daily Mail, The Daily Telegraph, The Daily Telegraph Sydney, Daily Mirror, The Financial Times, Haaretz, Harvard Business Review, The Huffington Post, The Guardian, The Independent, The Irish Times, Jordan Times, London Evening Standard, New York Post, The New York Times, Politico, The Sydney Morning Herald, The Strait Times, Toronto Star, The Times of India, The Times of Israel, Vancouver Observer, The Washington Post, The Wall Street Journal, The Washington Times

Další média

ABC News, BBC, CNN, Česká televize, Facebook, Idnes.cz, Ihned.cz, Lupa.cz, Twitter, Wikipedia

V edici SLOVNÍKY vyšlo

- **Problematická slova v angličtině: česko-anglický slovník**

e-kniha, formát: PDF, 203 str., cena 130 Kč

Naučte se mluvit tak, jak mluví Angličané a Američané. Pokud v hospodě řeknete Angličanovi „I am inviting you“ a myslíte si, že jste řekli „Zvu tě (platím já)“ tak jste na omylu. Neměli byste se také divit, když přijdete o práci po tom, co svého nadřízeného představíte zahraniční delegaci větou „This is my chef“. Myslíte si také, že věty „I like nature“ a „We go to the sea“ jsou správné? Nejsou. Jsou to špatné překlady českých výrazů do angličtiny. Angličan by to řekl jinak. Autor slovníku těží ze svých dlouholetých zkušeností lektora angličtiny a jeho slovník je založen na špatných překladech, nesprávných formulacích a transferu českého způsobu myšlení a vyjadřování, tak jak je měl možnost poznat při výuce angličtiny. Dále tady najdete anglické názvy všech českých státních institucí a organizací a anglické překlady českých jídel.

- **Problematická slova v angličtině: anglicko-český slovník**

e-kniha, formát: PDF, 143 str., cena 130 Kč

Víte co je atmosférický hotel nebo ikonické plavky? Pokud si myslíte, že v atmosféře již existují hotely nebo poslední módou jsou plavky s ikonami, tak jste na omylu. Jsou to špatné překlady anglických výrazů atmospheric hotel a iconic swimsuit. Cílem tohoto slovníku je pomoci vám vyvarovat se chyb při překladu některých anglických slov s více významy a slov, která mají podobný český ekvivalent, ale znamenají něco jiného.

- **Nová slova v angličtině: anglicko-český slovník, díl I A-G**

e-kniha, formát: PDF, 143 str., cena 130 Kč

Každý den v angličtině vznikne od 6–20 nových slov. Než se některá z nich dostanou do slovníku Oxford English Dictionary a tím se oficiálně stanou součástí angličtiny, musí uplynout minimálně 10 let. Taková jsou pravidla. I když nová slova ve slovnících nejsou, lidé je používají, najdete je v tisku, knihách, na společenských sítích, uslyšíte je v rádiu a televizi. Víte třeba, co znamená binge-watch, birther, deather, Bright, comper, gripe site, digital wildfire, English, BOGOF, foetus party, eco-sex, ecomiler, bluejacking nebo denture venturer? Nevíte? Odpověď najdete v tomto, u nás jediném, slovníku nových anglických slov.

- **Nová slova v angličtině: anglicko-český slovník, díl II H-P**

e-kniha, formát: PDF, 112 str., cena 130 Kč

Připravujeme

- **Internetová angličtina**
- **Hovorová angličtina**

Q

- **QR code**

[kju: a: kəud]

n, (C)

QR kód

Kód skládající se z bílých a černých čtverečků, který mohou číst nejenom počítače, ale také mobily a který **obsahuje dodatečné informace o určitém produktu**. Písmena QR jsou zkratkou anglického výrazu *quick response* (rychlá odpověď). Na rozdíl od kódu EAN obsahuje podstatně více informací o produktu, včetně textu, odkazu na internetové odkazy, údajů o GPS apod. Informace přečtete pomocí čtečky, kterou si do mobilu stáhnete z internetu. K informacím obsaženým v QR kódu se dostanete tím, že namíříte kameru telefonu na QR kód a naskenujte si ho do mobilu, kde si informace následně přečtete.

Příklady

- *You may soon see **QR Codes** in a magazine advert, on a billboard, a web page or even on someone's t-shirt.* – *searchengineland.com*, 15. 10. 2009

- *Edible **QR codes** are being used in the restaurant industry to tell customers where their dish has come from.* – *The Guardian*, 9. 9. 2013

- **quality time**

[kwoləti taim]

n (U)

čas strávený s rodinou

Příklady

- ***Quality time (QT)** is an informal reference to time spent with close family, partners or friends that is in some way important, special, productive or profitable.* – *Wikipedia*

- *Finding the breathing space for **quality time**.*

– *The Guardian*, 18. 3. 2000

- ***Quality Time, Redefined*** – *The New York Times*, 1. 5. 2011

- *Call it what you will, it is a wholly different form of **quality time**.* – *The New York Times*, 1. 5. 2011

- **quantitative easing, QE**

[kwontitətiv i:ziŋ]

n (U)

kvantitativní uvolňování

Další **mlžící výraz z bankovníctví, který ve volném překladu znamená tištění nových peněz a jejich pumpování do oběhu** centrální bankou s cílem rozhýbat ekonomiku. Politiku kvantitativního uvolňování začal po finanční krizi z roce 2008 americký (FED), což je obdoba centrální banky u nás.

Příklady

- *America's Federal Reserve surprised markets in December by starting to "taper" its programme of monthly purchases of government and mortgage bonds — a process known as "**quantitative easing**", or QE—from \$85 billion a month to \$75 billion.* – *The Economist*, 14. 1. 2014

- ***QE** stimulus policy has proven ineffective in achieving the one goal crucial to the economy: creating more jobs for Americans.* – *The Guardian*, 6. 9. 2013

- *But what exactly is **quantitative easing**, and how is it supposed to work?* – *The Economist*, 14. 1. 2014

Příklady v češtině

- *Jak se ničí měna aneb Šílenství **kvantitativního uvolňování**.* – *news.e-republika.cz*, 19. 4. 2014

- *Některé centrální banky začínají používat **kvantitativní uvolňování** a za nově emitované*

peníze nakupují státní dluhopisy. –
investujeme.cz, 20. 4. 2009

- **quintastic**

[kwɪnˈtæstɪk]

n (C), adj, hovorově

1 kvintastik 2 kvintastický

Padesátník/padesátnice, kteří jsou atraktivní, úspěšní a slavní. Výraz se skládá z předpony *quin-* (kwɪn-) znamenající pět a druhé poloviny slova *fantastic*.

Příklady

- *Turning fifty: the rise of the 'quintastic'.* – *The Guardian*, 22. 1. 2011
- *We're celebrating a special milestone in our group, and I won't give away details, but I will say the birthday girl is quintastic...* – *juliefison.com*, 29. 7. 2014

- **qwerty phenomenon**

[kwɜːti fəˈnɒmɪnən]

n (C, U)

nehybnost, konzervatismus

Označení jevu, kdy **zákazník používá starou technologii nebo starý výrobek** přesto, že na trhu existuje již něco novějšího a lepšího.

Příklady

- *Appropriately enough, the name for this inertia is the qwerty phenomenon.* – *fl.gzu.edu.cn*
- *There is a tendency for the first usable, but still primitive, product of a new technology to dig itself in. I have called this phenomenon the QWERTY phenomenon.* – Noah Wardrip-Fruin: *The NewMediaReader*

- **qwerty tummy**

[kwɜːti ˈtʌmi]

n (C, U)

[...] žaludeční potíže způsobené bakteriemi z počítačové klávesnic

Příklady

- **QWERTY Tummy** is a term denoted for the unusual phenomenon of an upset stomach that comes from the use of filthy keyboards... – *Wikipedie*
- *How your computer keyboard is FIVE TIMES dirtier than your toilet seat - and could even give you 'qwerty tummy'.* – *Daily Mail*, 30. 4. 2008
- *It warned that 'qwerty tummy', named after the first six letters on a keyboard, could sweep through workplaces after tests on equipment in its own London offices showed alarming results.* – *Daily Mail*, 30. 4. 2008

R

- **rabbit hopping, rabbit-hopping**

[ræbit hopɪŋ]

n (U)

závody zajíců

Závody zajíců skákajících přes překážky vznikly ve Švédsku, a jsou oblíbené zejména ve Skandinávii.

Příklady

- *Farm Show: Watch the **rabbit hopping** competition.* – pennlive.com, 6. 1. 2013
- *The first Celebrity **Rabbit Hopping** Competition was held on Jan. 5 in the Farm Show's Small Arena.* – pennlive.com, 6. 1. 2013

- **radiophobia**

[reɪdiəʊˈfəʊbiə]

n (U)

radiofobie, strach před zářením

Přehnaný **strach před radioaktivním zářením**, a to zejména v případě poruch atomových elektráren.

Příklady

- ***Radiophobia** is an abnormal fear of ionizing radiation, in particular, fear of X-rays.* – Wikipedie
- *'**Radiophobia**' examines the Chernobyl disaster and its consequences 20 years later from the perspective of a group of survivors and people who were on duty...* – thethinklab.com

- **RAG**

[ræɡ]

n (C)

[...] královská zlatokopka

Zkratka výrazu *royal and girlfriend*, který je odvozený analogicky od výrazu *WAG (wife and girlfriend)*. Výraz se začal používat v době, kdy Kate Middleton chodila s princem Williamem a slouží pro označení mladých dívek točících se kolem nezadaných členů královské rodiny s cílem vdát se.

- **raingarden, rain garden**

[reɪŋɡɑːdən]

n (C)

dešťová zahrada

Zahrada koncipovaná s cílem zadržet vodu, která padá na střechu domu a pozemek kolem něj. **Cílem takové zahrady je zadržovat vodu** v případě silných dešťů a zamezit tím povodním. Nový trend, který se ve Velké Británii objevil v roce 2014 po extrémních povodních.

Příklady

- *A **rain garden** is a garden which takes advantage of rainfall and stormwater runoff in its design and plant selection.* – lowimpactdevelopment.org
- *By building a **rain garden**, you can divert your gutter water into an attractive planting bed that works like a sponge and natural filter to clean the water...* – thisoldhouse.com

- **range anxiety**

[reɪndʒ æŋˈzaiəti]

n (U)

strach z vybití baterie

Obavy při jízdě elektromobilem, že se člověku vybití baterie.

Příklady

- *Sexier electric vehicles – without the **range anxiety**.* – The Guardian, 5. 12. 2012
- *Fear that electric vehicles will just run out of power before drivers reach their destination – or "**range anxiety**" as it is known – has long been one of the most powerful arguments*

against electric cars by critics. – *The Guardian*, 15. 7. 2011

- **ranch burger, ranch-burger, ranchburger**

[ra:nčbæ:gə]

n (C), USA

- **1 rančburger 2 přízemní dům ve stylu ranče**

Prvotní význam slova je hamburger podávaný s dressingem, který se nazývá *ranch dressing*. *Ranchburger* je pak **označení přízemního domu**, který stojí na předměstí města a vypadá jako ranč. Výraz se používá většinou pejorativně a naznačuje, že se jedná o masově vyráběný dům.

Příklady

- *The Niman **ranch burger** (hamburger) I ordered was (wait for it) really good, and handsomely constructed too – wish I had snapped a picture.* – *chowhound.chow.com*, 20. 11. 2008
- *Total Renovation for a 1960's Houston **Ranchburger** (dům).* – *cotedetexas.blogspot.cz*
- *The **Ranchburger** Revival – Until well into the 1970s, the “American Ranch-style house” was the most popular house type in North America.* – *stylepark.com*, 10. 10. 2012

- **ransomware**

[rænsəmweə]

n (U), počítačová angličtina

- **ransomware**

Vir, který zašifruje informace na disku uživatele a odšifruje je až po zaplacení výkupného. Slovo se skládá ze slova *ransom* (výkupné) a druhé poloviny slova *software*.

Příklady

- *This sweet-faced British nurse is one of the first personal victims of **ransomware**.* – *Wired*, 1. 6. 2006

- **Ransomware.** *Internet extortion software that, when downloaded, encrypts the contents of your hard drive. The parties responsible demand payment to decrypt your data.* – *Wired*, srpen 2005

Příklady v češtině

- *Společnost Kaspersky Lab oznámila existenci nového typu tzv. **ransomware** s názvem *Onion*. Tedy škodlivého kódu, který zašifruje uživateli data na disku a následně žádá o zaplacení za jejich odšifrování.* – *Computerworld*, 27. 7. 2014

- **rate surfer**

[reit sə:fə]

n (C)

- **úrokový surfař**

Člověk, který neustále **mění bankovní účty** s cílem pořád mít tu nejnižší úrokovou míru. Výraz je odvozený od slova *rate* (úroková míra) a *surfer* (internetový surfař).

Příklady

- *Credit- card issuers crack down on **low-rate-surfer** consumers.* – *news.google.com*
- *An identity crisis for the **rate-surfer**.* – *The Guardian*, 28. 3. 2006

- **rate tart**

[reit ta:t]

n (C)

- **měníč kreditek**

Člověk, který neustále mění kreditní karty s cílem pořád mít tu nejnižší úrokovou míru. Výraz vznikl ze slova *rate* (úroková míra) a *tart* (coura).

Příklady

- *Portsmouth resident Liz Valette, 59, is a self-confessed "**rate tart**". She surfs the net for interest rate deals to make the most of her savings.* – *The Guardian*, 28. 6. 2003

• *Credit card crackdown leaves "rate tarts" high and dry.* – *The Guardian*, 25. 6. 2009

• *The credit card industry is cracking down on the so-called "rate tarts" by introducing a range of fees and punitive clauses to deter savvy consumers from jumping from one zero per cent deal to the next.* – *The Daily Telegraph*, 8. 6. 2005

- **rave**

[reiv]

n (C, U), v

1 rave (party) 2 rave (hudba) 3 básnit o něčem, rozplývat se nad něčím

Rave může znamenat *rave party*, což je party/festival, na kterém se hraje především elektronická hudba. Dále to je pojmenování hudebního žánru. Jako sloveso znamená *rave* blouznit nebo básnit o něčem.

Příklady

• *Nearly a dozen people were hospitalized after a weekend rave party south of San Francisco.* – *NYT*, 31. 5. 2010

• *Only this time it's Amanda, a poet who is raving on about loneliness, abandonment, suicide and multiple orgasms...* – *The New York Times*, 27. 8. 1995

- **raw foodism**

[ro: fu:dizəm]

n (U)

vitariánství

Způsob stravování založený na **požívání tepelně neupravené, syrové zeleniny a ovoce**. Synonymum slova *rawism*.

Příklady

• *Raw foodism is the philosophy that most or all of one's diet should be uncooked foods.* – *veganhealth.org*

- **raw foodist**

[ro: fu:dist]

n (C)

člověk stravující se syrovou zeleninou

Příklady

• *Benefits of being a Raw Foodist (Rawism)?* – *yahoo.com*

- **rawism**

[ro:wizəm]

n (U)

vitariánství

Způsob stravování založený na **požívání tepelně neupravené, syrové zeleniny a ovoce**. Synonymem je slovo *raw foodism*.

Příklady

• *Benefits of being a Raw Foodist (Rawism)?* – *yahoo.com*

- **read dater**

[ri:d deitə]

n (C)

účastník knihorandění

Účastník schůzek knihorandění. Viz **read dating**.

- **read dating**

[ri:d deitiŋ]

n (U)

knihorandění

Koncept tohoto druhu seznamování je postaven na principu rychlorandění (*speed dating*). V tomto případě se hovoří o oblíbených knihách a setkání se obvykle odehrávají v knihovnách.

Příklady

• *How about Read Dating? If you are interested in meeting other singles with bookish interests, this popular Library program might just be for you!* – *vpl.ca*

• *The Library has held four **Read Dating** events, all of which have been a great success with participants asking for more! – vpl.ca*

• *"**Read dating**" is a great way to meet people who are new to the city and like to read, says Vancouver Public Library's assistant manager. – ca.shine.yahoo.com*

- **recency illusion**

[ri:snsi i'lu:žn]

n (U)

iluze novosti

Přesvědčení, že nějaké slovo nebo výraz vzniklo pouze přednedávnem, i když se používá již dlouhou dobu.

Příklady

• *The '**recency illusion**' makes us believe words and phrases we've just noticed are new. But it isn't always the case. – The Hindu, 2. 7. 2014*

• *Linguist Arnold Zwicky has a term for this: **recency illusion**. He defines it as "a belief that things YOU have noticed only recently are in fact recent. – copyediting.com*

- **recessionista**

[risešə'ni:stə]

n (C)

[...] expert na levné oblékání

Člověk, který je **schopen oblékat se módně, i když nemá hodně peněz**. Výraz vznikl v období po roku 2008, kdy svět zasáhla finanční krize. Skládá se ze slova *recession* (hospodářská recese) a dalšího neologismu *fashionista*, kterým se označuje módní návrhář nebo také člověk velice se zajímající o módu.

Příklady

• *Her **recessionista** tip: Baskerville is an outlet aficionado and she's honed her skills at scooping up deeply discounted, well-constructed pieces that she can pair with*

affordable basics. – The Washington Post, 14. 5. 2009

• *Welcome to "recession chic" and its personification, the "**recessionista**," the new name for the style maven on a budget. – The New York Times, 26. 10. 2008*

• *In 2007, when a mild downturn was seen by some as necessary to avert a future bust, **recessionista** surfaced, coined by the economist Larry Kudlow, and was defined in The Times as "the new name for the style maven on a budget." – The New York Times, 23. 11. 2008*

- **red team**

[red ti:m]

n (C), USA

protivník

Tým hrající protivníka při bezpečnostních testech objektů nebo organizací.

Příklady

• *A **red team** is an independent group that challenges an organization to improve its effectiveness. – Wikipedie*

• *It's called a **Red Team**. Used by the CIA, IBM, the Army, news organizations and other businesses, a **Red team** is a group designed to penetrate your defenses. – The Huffington Post, 29. 3. 2013*

- **redact**

[rɪ'dækt]

v

1 editovat, upravit 3 vymazat něco

Slovo *redact* je odvozeno od podstatného jména *redaction* (editování, editace). Až do skandálu s neoprávněným proplácením diet britskými poslanci v roce 2009 se sloveso *redact* moc nepoužívalo. Po tomto skandálu se začalo používat, ale v trochu jiném významu, a to **vymazat něco z oficiálního dokumentu**,

zatajit. V tomto novém významu má slovo negativní konotaci.

Příklady

• *WikiLeaks editor Julian Assange said the US authorities had refused to help **redact** the names of informants.* – *The Guardian*, 10. 8. 2010

- **redacted**

[ri'dæktid]

adj

1 editovaný 2 upravený (nový význam)

Viz **redact**.

Příklady

• *Heavily **redacted** pages from the private testimony of Sir Richard Dearlove, the former head of MI6...* – *The Guardian*, 25. 1. 2011

- **redacting**

[ri'dæktin]

n (U)

upravování textu vynecháváním nepříjemných informací

Příklady

• *CQC chief says **redacting** names from report on alleged cover-up was mistake.* – *The Guardian*, 3. 7. 2013

- **redaction**

[ri'dækšn]

n

1 editace 2 úprava, vymazání

Pohled na toto slovo svádí k překladu redakce, ale není to tak. Viz **redact**.

Příklady

• *MPs' expenses: critics attack censorship as **redactions** black out documents.* – *The Guardian*, 19. 6. 2009

• *He suggests that **redactions** to any released documents are only made with the support of*

the panel and also in association with the Hillsborough families. – *The Guardian*

• ***Redactions** in Memo Leave Doubts About N.S.A. Program.* – *The New York Times*, 7. 9. 2014

- **redactor**

[ri'dæktə]

n (C)

upravovatel

Někdo, kdo upravuje nějaký dokument s cílem něco zatajit. POZOR! Člověka na první pohled může napadnout přeložit anglické slovo *redactor* českým redaktor. Tento překlad sice svou logiku má, není ale správný. Přesněji řečeno, používá se velice zřídka, a to zejména, když se mluví o biblických nebo starých textech. **České slovo redaktor zní v angličtině editor.** Viz také **redact**.

Příklady

• *Most biblical texts have experienced a process of traditional transmission to reach their final form. The people who edited them are called **redactors**.* – *bible.gen.nz*

- **redirect**

[ri'daɪrekt]

v, n, internetový slang

1 přesměrovat 2 přesměrování

Na internetu se výraz *redirect* používá pro označení přeposlání dotazu z jedné internetové adresy (URL) na jinou nebo pro přeposlání mailu z jedné e-mailové adresy na druhou.

Příklady

• ***Redirects** are used to forward users from one page name to another.* – *mediawiki.org*

• *But it was unclear how the hijackers obtained the user name and password to **redirect** to servers in Germany.* – *Wired*, 29. 5. 2008

• *But there must be better places to **redirect** traffic than FBI.gov.* – *Wired*, 10. 4. 2009

- **regift**

[ri'gift]

n (C), v

1 recyklovaný dárek 2 recyklovat dárek

Darovat někomu dárek, který člověk od někoho obdržel jako dárek.

Příklady

- *Is it okay to **regift** Christmas presents?* – *daveramsey.com*

- *According to a survey by Money Management International, 58% of respondents said they **regift** or are considering doing so.* – *money.msn.com*

- **regifted**

[ri'giftid]

adj

týkající se recyklovaného dárku

Přídavné jméno od podstatného jména *regift*.

Viz **regift**.

Příklady

- *So here's a bit of information to help put you at ease: Unless it is cold hard cash, it's going to be **re-gifted**.* – *The New York Times*, 24. 12. 2008

- **regifter**

[ri'giftə]

n (C)

recyklovač dárku

Člověk, který dává obdržené dárky dále.

Příklady

- *If you're a serial **regifter**, track your inventory.* – *money.msn.com*

- *Every **regifter's** worst nightmare is being caught.* – *money.msn.com*

- **regifting**

[ri'giftɪŋ]

n (U)

recyklování dárku

Viz **regift**.

Příklady

- ***Regifting** is the perfect solution if you're short on cash.* – *entrepreneur.com*

- *Before **regifting**, make sure to erase any evidence that the item was originally intended for you.* – *money.msn.com*

- **remanufacture**

[rɪmænjʊ'fækcə]

n (C, U), v

1 předělávka 2 předělat

Vytvořit z komponentů jednoho výrobku jiný výrobek.

Příklady

- *Timken provides a wide range of **remanufacture** and repair services for aerospace, rail and general industrial markets.* – *timken.com*

- **remanufacturer**

[rɪmænjʊ'fækcərə]

n (C)

výrobce

Jednotlivec (firma), která předělává věci. Viz **remanufacture**.

Příklady

- *An automotive independent **remanufacturer** is one who remanufactures and sells auto parts outside of the original equipment manufacturer...* – *e-reman.com*

- *We are Europe's largest independent engine **remanufacturer** with over 30 years of experience.* – *autocraftds.com*

- **remanufacturing**

[rimænjuˈfækcəriŋ]

n (U)

1 předělávka, předělávání

Vytváření nového výrobku z komponentů starého.

Příklady

- **Remanufacturing** is different from recycling because, as with all product reuse options, it involves preserving the whole form of things. – remanufacturing.org.uk

- **rendition**

[renˈdiʃn]

n (C)

[...] tajný převoz zajatců do jiné země

Praktiky CIA převážející vězně, především ty podezřelé z členství v Al-Kajdě, z USA nebo jiných zemí do zemí s laxním přístupem k právům vězňů. V těchto zemích jsou pak zajatci vyslýcháni, často s použitím mučení a jiných praktik, které jsou v USA zakázány.

Příklady

- A 2013 from Open Society documents that Spain and Portugal were among the nations who participated in various ways in **rendition flights** – ie kidnapping – by the US. – *The Guardian*, 3. 7. 2013

- One of the most controversial elements of the Bush administration's war on terror was a tool called extraordinary **rendition**, in which the United States would seize a suspected terrorist and ship him to another country for secret interrogations, often using methods that critics have described as torture. – *The Washington Post*, 18. 7. 2013

- Spataro would publicly name every CIA officer involved and would publicize the details of the **rendition** - a major embarrassment for

the world's preeminent spy agency. – *The Washington Post*, 18. 7. 2013

- **retrosexual**

[retrəʊˈsekʃuəl]

n (C), adj

1 retrosexuál 2 retrosexuální

Muž, který **nevěnuje pozornost svému vzhledu a tomu co si obléká.**

Příklady

- I woke up this morning to discover my local paper, the Philadelphia Inquirer, peddling a story about America's new favorite model of man: the **retrosexual**. – *Salon*

- While Jennifer Aniston's ex-husband Brad Pitt was the ultimate metrosexual, her new sweetie, actor Vince Vaughn is a **retrosexual**. – *today.com*

- **Retrossexual**. Who Is He: A man who adopts a traditional masculine style in dress and manners. An old-fashioned "manly man" – e.g. a beer and football-loving guy who cares little for his appearance. – *examiner.com*

- **retrossexuality**

[retrəʊsekʃuˈæləti]

n (U)

retrossexualita

Nezájem o svůj vzhled, zejména u mladého muže. Viz **retrossexual**.

Příklady

- Perhaps the most widely used was "**retrossexual**," which in its anti- or pre-metrosexual sense was also first used by Simpson. – *Wikipedie*

- Attention men - would you consider yourself metrosexual, **retrossexual** or neosexual? – *The Sydney Morning Herald*, 7. 4. 2009

• The **retrosexual** is a clever play on that other dusty gem of modern trend masculinity, the metrosexual. – Salon, 7. 4. 2010

• I woke up this morning to discover my local paper, the Philadelphia Inquirer, peddling a story about America's new favorite model of man: the **retrosexual**. – Salon, 7. 4. 2010

- **retweet**

[ri:'twi:t]

n (C), v

1 přeposlaný tvít 2 přeposílat tvít

Podle Twitteru *retweet* je tvít někoho jiného, který jste se rozhodli sdílet s dalšími uživateli Twitteru.

Příklady

• A **retweet** is someone else's Tweet that you chose to share with all of your followers. – Twitter

• Comedian and Oscar host Ellen DeGeneres rocked Twitter last night when she took a selfie with a bevy of Hollywood's biggest stars, such as Brad Pitt, Bradley Cooper, Julia Roberts, Meryl Streep and Jennifer Lawrence – and said she wanted it to become the most **retweeted** photo ever. – computerworld.com, 3. 3. 2014

- **reverse graffiti**

[ri'və:s grə'fi:ti]

n (U)

graffiti naopak, obrácené graffiti

Druh street artu. Technika psaní a malování na plochu, při které se "píše" nebo "maluje" tím, že se odkrývá vrstva špíny, kterou je zeď nebo jiná plocha pokrytá.

Příklady

• **Reverse graffiti** uses just water, a template and a power washer to create a highly effective, memorable image on the ground. – greengraffiti.com

- **rewild**

[ri:'waild]

v

obnovovat přírodu

Snaha o navrácení přírody do původního stavu, a to zejména zaváděním původních druhů zvěře.

Příklady

• *Rewilding Europe aims to **rewild** one million hectares of land by 2020, making 10 wilderness areas similar to Yellowstone - but deep within the heart of Europe.* – Twitter

- **rewilding**

[ri:'waildiŋ]

n (U)

obnovování přírody

Snaha o navrácení přírody do původního stavu, a to zejména zaváděním původních druhů zvěře.

Příklady

• A reserve in western Spain is at the forefront of Europe's "**rewilding**" effort, which seeks to restore species and ecosystems that vanished... – The New York Times, 13. 6. 2014

• **Rewilding** can cause rather than solve ecological problems. – Nature, 23. 12. 2009

- **ride-sharing**

[raidʃeəriŋ]

n (U)

svezení autem

Služba nahrazující taxíky, kdy si zákazník a řidič – neprofesionál domluví společnou jízdu pomocí zvláštní aplikace nainstalované v telefonu.

Příklady

• Facing rising gas prices, stagnant fares and competition from **ride-sharing** services like UberX, taxi drivers are organizing for better conditions. – The New York Times, 6. 6. 2014

- **ringxiety**

[riŋˈziəti]

n (U)

[...] **dojem, že člověk slyší telefonní zvonění**

Mylný dojem, že člověk slyší zvonění svého mobilu. Výraz je odvozen ze slov *ring* (zvonit) a *anxiety* (strach, úzkost).

Příklady

- **Ringxiety** refers to when you confuse the ringing of your cell phone with a similar sound. – *howstuffworks.com*

- *This audio illusion — called phantom phone rings or, more whimsically, ringxiety or fauxcellarm — has emerged recently as an Internet discussion topic... — The New York Times, 4. 5. 2006*

- **RINO**

[rainəu]

n (C), USA

republikán pouze podle jména

Zkratka tvořena prvními písmeny slov výrazu *Republican in name only* (republikán pouze podle jména) označuje republikány v USA, kteří podle tvrdého jádra nejsou dostatečně konzervativní.

- **robocall**

[rəʊbəkɔ:l]

n (C)

automatický telefonát

Telefonát, který přehrává nahraný vzkaz, většinou inzerci na nějaké zboží. Výraz je kombinací slov *robot* a *call* (telefonát).

Příklady

- *Consumers are getting more robocalls than ever. — consumer.ftc.gov*

- *A campaign manager for a Republican state senate candidate was indicted Monday in connection with a 4 a.m. robocall that was*

sent to Republican voters in 2013 urging them to vote for the opponent, authorities said. — nj.com

- **roflcopter**

[roflkɔptə]

internetový slang

to mně rozesmálo

Výraz vznikl spojením zkratky *rofl/ROFL* a slova *helicopter* (vrtulník), přičemž první zkratka znamená ("rolling on the floor laughing") – můžu se utlouct smíchy. Používá se jako odpověď na nějaké legrační sdělení.

Příklady

- **ROFLcopter** is an Internet slang term used as a superlative of the abbreviation ROFL ("rolling on the floor laughing"). – *knowyourmeme.com, 3. 5. 2012*

- **rolodex**

[rəʊləʊdɛks]

n (C)

vizitkář

Kancelářsky otočný přístroj určený k ukládání vizitek. Výraz vznikl ze slov *rolling* (otáčející) a *index* (seznam).

Příklady

- *The confidential memo reveals that the NSA encourages senior officials in its "customer" departments, such as the White House, State and the Pentagon, to share their "Rolodexes" so the agency can add the phone numbers of leading foreign politicians to their surveillance systems. — The Guardian, 25. 10. 2013*

- *Such 'Rolodexes' may contain contact information for foreign political or military leaders... — The Guardian, 25. 10. 2013*

- **Romenglish, Romglish**

[rumɪŋgliʃ, rumgliʃ]

n (U)

Romenglish, Romglish

Zábavné označení směsi **rumunštiny a angličtiny**, kterou mluví ti Rumuni, kteří angličtinu moc neovládají. Výraz vznikl ze slov *Romanian English*.

Příklady

• **Romenglish** – a worthy effort in the EU integration? – *proceedings.univ-danubius.ro*

- **roof knock**

[ru:f nok]

n

[...] **varovací bomba**

V doslovném překladu „zaklepání na střechu“. Menší bomba, kterou izraelská armáda vystřelí na palestinský dům, který má v plánu zničit. Jedná se o upozornění obyvatelům, že za pět minut bude následovat skutečný bombový útok, který budovu zničí.

Příklady

• *Video: This is what an Israeli ‘roof knock’ looks like.* – *The Washington Post*, 14. 7. 2014

• *Video shows Israel Defence Force's controversial ‘knock on roof’ technique in action.* – *The Daily Telegraph*, 14. 7. 2014

• *The so-called “knock on the roof” technique has been condemned by Amnesty International’s Philip Luther...* – *The Independent*, 12. 7. 2014

- **rooftop**

[ru:ftop]

n (C), v

1 lezení po střechách vysokých budov
2 lézt po střechách vysokých budov

Lezení po vysokých budovách a věžích, *rooftop* je jak podstatným jménem, tak i slovesem. Viz také *rooftopping*.

Příklady

• **Rooftop daredevil:** Kirill Oreshkin climbs high structures for some death-defying

photographs and even risks dangling by one hand. – *The Daily Mail*, 14. 2. 2014

- **rooftopper**

[ru:ftopə]

n (C)

rooftopper

Někdo, kdo leze na střechy vysokých budov a následně svůj počín dokumentuje pomocí *selfie* (vlastní fotografie).

Příklady

• *This striking series of photos show ‘rooftopper’ Kirill Oreshkin and his daredevil friends at the top of buildings, cranes, and construction sites – standing or even dangling from the top.* – *The Daily Mail*, 14. 2. 2014

• **Rooftoppers** aim to get as high and as far out as possible. – *The Daily Mail*, 14. 2. 2014

- **rooftopping**

[ru:ftopin]

n (U)

rooftopping

Lezení po vysokých budovách a věžích s následným vyfotografováním sebe samého úplně nahoře (*selfie*). Jiný název pro tento adrenalinový sport je *skywalking*.

Příklady

• *They capture a man enjoying ‘rooftopping’, a hobby which has him living life literally on the edge.* – *The Daily Mail*, 14. 2. 2014

• *The trend of rooftopting, or skywalking, has been documented in the last few years, and seems to be quite popular in Russia and Ukraine.* – *The Daily Mail*, 14. 2. 2014

- **round pound**

[raund paund]

n (C), GBR

zaokrouhlená cena